

PROP DE VOSALTRES

Donar gràcies

Estimats diocesans:

Tots hem après des de ben petits, seguint la recomanació o manament dels pares, amb quina frase havíem de respondre quan una persona ens ofería un regal: «Què es diu?». I ens sortia amb satisfacció la paraula *gràcies* davant l'obsequi que ja teníem a les mans. La mateixa satisfacció es mostrava en el rostre dels nostres pares perquè veien que ja havíem après a transitar pel camí de la bona educació. També els autors del regal se sentien contents amb la nostra resposta.

A mesura que fem anys valorem molt més aquest petit gest de rebre i agrair. Aparentment té poca importància, però en el fons denota una actitud positiva i respectuosa davant d'una persona que ens mostra el seu afecte; és una actitud que obliga a l'oblit d'un mateix per reconèixer la importància de l'altre que rep una paraula afectuosa dels nostres llavis. Aquí no valorem ara el regal, sinó l'agraïment; no busquem augmentar i millorar en cada ocasió l'obsequi, sinó l'actitud davant d'un detall gratuït.

El papa Francesc té frases molt encertades i enginyoses que arriben al cor de tothom de manera instantània. Parlant de la família, afirma que els seus membres mai no han d'oblidar tres paraules que embolcallen pràcticament tot el quefer diari de les seves relacions. Han de fer servir sempre: **si us plau, gràcies, perdó**. Segur que amb elles afavorim la trobada, l'afecte i l'esperança en el futur. En el cas de què parlem —el de les «gràcies»—

diu que «la dignitat de les persones i la justícia social passen per una educació de la gratitud». En aquesta línia educativa hi són els pares, els mestres, els catequistes i tots aquells que tenen la missió fonamental d'orientar i possibilitar el creixement personal de nens i joves.

Els cristians sabem donar gràcies a Déu, en primer lloc. Entre els aspectes de les nostres oracions subratllem l'agraïment al nostre Pare per la vida, per l'alegria de la fe i per tots els dons, persones i coses, que ha posat al nostre abast per viure en la veritat de les benaurances. Ens eduquem comptant amb la presència de Déu en tot moment.

Aquest agraiement que us comento el vull aplicar a mi mateix. Disculpeu si personalitzo massa. En aquests dos mesos de maig i juny recordo i celebro alguns esdeveniments de la meua vida amb una immensa gratitud a Déu per tot el que m'ha passat en la meua història de fe.

Em van batejar al cap de cinc dies del meu naixement, que va ser el 31 de maig: comparteixo la meua gratitud amb Déu, amb els meus pares i tota la meua família. El dia 10 de maig vaig rebre per primera vegada al Senyor en l'Eucaristia: comparteixo la meua acció de gràcies amb el rector, catequistes i comunitat parroquial. El dia 9 de juny vaig rebre l'ordenació presbiteral a València: agraeixo als formadors i professors del Seminari els seus esforços per esperonar-me i acompanyar-me en aquesta important etapa de la meua vida mitjançant l'oració, els sagraments, la comunitat de seminaristes. A partir de la meua

ordenació em vaig sentir estimat per les comunitats parroquials on vaig exercir el ministeri i pels sectors educatius i equips de sacerdots a qui vaig intentar ajudar per mitjà dels encàrrecs pastorals rebuts. A principis de maig em comunicaven que el Sant Pare em nomenava Bisbe Auxiliar de València on vaig rebre l'ordenació el dia 2 de juliol. Allí mateix, a la diòcesi de Menorca i aquí, a Lleida, comparteixo la meua gratitud amb els germans bisbes amb qui vaig col·laborar, amb els organismes diocesans als quals vaig servir i, en general, amb les comunitats de les tres diòcesis en què em vaig sentir sempre com en família buscant la santedat en el desenvolupament del ministeri.

A més de donar les gràcies, us demano que continueu resant per mi.

Amb el meu afecte i benedicció.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

El bisbe es reuneix amb els directors dels mitjans de Lleida

El bisbe Salvador va compartir un dinar amb els directors dels mitjans de comunicació de Lleida, amb motiu de la celebració, el passat 21 de maig, de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, instituïda per la Santa Seu coincidint amb la Solemnitat de l'Ascensió. Hi van assistir els directors dels diaris *Segre*, Santiago Costa, i *La Mañana*, Francesc Guillaumet; les delega-

des de *Televisió de Catalunya*, Teresa Macià i de *Catalunya Ràdio*, Nòelia Casellas; i els directors d'*UA1 Lleida Ràdio*, Ignasi Prat, de *RTVE*, Jesús Riverola, de *Cope Lleida*, David Velasco i de *Ràdio Lleida*, Núria Camps. Durant el dinar es van abordar diferents temes d'actualitat relacionats amb l'Església i amb la societat lleidatana en un to distès i en un clima de confiança.

CERCA DE VOSOTROS

Dar gracias

Estimados diocesanos:

Todos hemos aprendido desde muy pequeños una recomendación o una orden de nuestros padres que nos repetían muchas veces la frase a responder a una persona que nos ofrece un regalo. «¿Qué o cómo se dice?». Y nos salía con satisfacción la palabra *gracias* ante el obsequio que ya teníamos entre las manos. La misma satisfacción se mostraba en el rostro de nuestros padres porque se aseguraban que habíamos aprendido a transitar por el camino de la buena educación. Se sentían satisfechos también con nuestra respuesta los autores del regalo.

A medida que cumplimos años valoramos mucho más ese pequeño gesto de recibir y agradecer. Apparentemente tiene poca importancia pero en el fondo denota una actitud positiva y respetuosa ante una persona que nos muestra su cariño; una actitud que obliga al olvido de sí mismo para reconocer la importancia del otro que recibe una palabra cariñosa de nuestros labios. Aquí no valoramos ahora el regalo sino el agradecimiento; no buscamos aumentar y mejorar en cada ocasión el obsequio sino la actitud ante un detalle gratuito.

El papa Francisco tiene frases muy acertadas y ocurrentes que llegan al corazón de todos de forma instantánea. Hablando de la familia afirmaba que no debían olvidar nunca sus miembros tres palabras que envolvían prácticamente todo el quehacer ordinario de sus relaciones. Tenían que utilizarlas siempre: **Permisos, gracias, perdón**. Con seguridad eso favorecería el encuentro, el afecto y la esperanza en el futuro. En el caso que nos ocupa, el de las «gracias», decía que «la dignidad de las personas y la justicia social pasan por una educación de la gratitud». En esa línea educativa están los padres, los maestros, los catequistas y todos aquellos cuya misión fundamental se orienta a posibilitar el crecimiento personal de los niños y jóvenes.

Los cristianos sabemos dar gracias a Dios en primer lugar. Entre los aspectos de nuestras oraciones subrayamos el agradecimiento a nuestro Padre por la vida, por la alegría de la fe y por todos los dones, personas y cosas, que ha puesto a nuestro alcance para vivir en la verdad de las bienaventuranzas. Nos educamos contando con la presencia de Dios en todo momento.

Ese agradecimiento que os comento lo quiero aplicar a mí mismo. Disculpado si lo personalizo demasiado. En estos dos meses (mayo-junio) recuerdo y celebro algunos acontecimientos de mi vida con una inmensa gratitud a Dios por todo lo que me ha ocurrido en mi historia de fe.

Me bautizaron a los cinco días de mi nacimiento que se produjo el 31 de mayo; comparto mi gratitud a Dios con mis padres y toda mi familia. El día 10 de mayo recibí por primera vez al Señor en la Eucaristía; comparto mi acción de gracias con el párroco, catequistas y comunidad parroquial. El día 9 de junio recibí la ordenación presbiteral en Valencia; agradezco a los formadores y profesores del Seminario sus desvelos por acompañarme en esa importante etapa de mi vida mediante la oración, los sacramentos, la comunidad de seminaristas. A partir de mi ordenación me sentí querido por las comunidades parroquiales donde ejercí el ministerio y por los sectores educativos y equipos de sacerdotes a los que intenté ayudar por medio de los encargos pastorales recibidos. A principios de mayo me comunicaban que el Santo Padre me nombraba Obispo Auxiliar de Valencia donde recibí la ordenación el día 2 de julio. Allí mismo, en la diócesis de Menorca y aquí, en Lleida, comparto mi gratitud con los hermanos obispos con los que colaboré, con los organismos diocesanos a los que serví, en general, con las comunidades de las tres diócesis en las que me sentí siempre como en familia buscando la sanidad en el desarrollo del ministerio.

Además de dar las gracias, os pido que continuéis rezando por mí.

Con mi afecto y bendición.

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lleida

Celebació dels 200 anys de la mare Esperança

Les Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria Santíssima van celebrar, el passat 19 de maig, els 200 anys del naixement a Lleida de la mare Esperança González Puig, fundadora el 1862 d'aquesta congregació dedicada a l'atenció a les dones marginades i a l'ensenyament. Per commemorar el bicentenari, es va celebrar una Eucaristia d'acció de gràcies presidida pel bisbe Salvador a la capella de la Casa Mare, a l'avinguda Catalunya de Lleida.

Durant la celebració, que va omplir la capella amb exalumnes de les monges, religioses, col·laboradors de la congregació i un grup de joves del Col·legi Episcopal, el bisbe Salvador va glossar la figura de la fundadora de la congregació, de qui va destacar que

va saber «unir oració i acció en la seva passió per evangelitzar». El papa Benet XVI va declarar «Venerable» Esperança González el 28 d'abril de 2006 i la ciutat de Lleida li va atorgar un carrer en reconeixement a la seva labor social i educativa.

Lleida torna la visita a la Mare de Déu de Meritxell

Més de vuitanta persones, procedents de la diòcesi de Lleida i convocades conjuntament per l'Acadèmia Mariana i el Secretariat de Pelegrinatges del Bisbat de Lleida, van participar el passat 20 de maig en un pelegrinatge a Andorra, com a agraïment a la visita que va fer el passat mes d'octubre la Mare de Déu de Meritxell amb motiu de l'aniversari de l'Acadèmia Mariana.

La missa al Santuari de Meritxell, a Canillo, la va presidir Mn. Josep Moré, que va concelebrar-la amb Mn. Ramon Rossell, de Canillo, i el diaca Luis Pérez. Els pelegrins van oferir flors a la Mare de Déu i van donar-li gràcies pel seu acompanyament.

Orles dels estudiants de l'Episcopal

El bisbe Salvador va presidir, el passat 18 de maig, la cerimònia de lliurament de les orles als estudiants de Batxillerat i de Cicles Formatius de Grau Superior del Col·legi Episcopal, celebrada a la Seu Vella. L'exconsellera d'Ensenyament i actual directora de la Fundació d'Escola Cristiana de Catalunya, Meritxell Ruiz, va apadrinar la promoció d'aquest curs 2022-2023.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

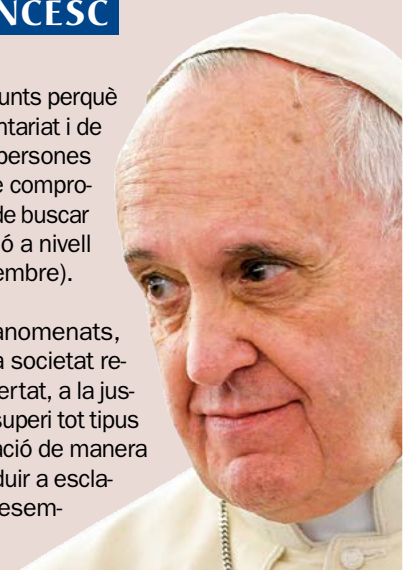

@Pontifex_es: «Exercir violència contra una dona o explotar-la no és un simple delictes, és un crim que destrueix l'harmonia, la poesia i la bellesa que Déu va voler donar al món» (25 de novembre).

@Pontifex_es: «Déu s'amaga en les situacions comunes de la nostra vida. No ve amb esdeveniments extraordinaris, sinó amb les coses de tots els dies: el treball quotidià, una trobada casual, una persona necessitada... Aquí està el Senyor que ens crida i inspira les nostres accions» (29 de novembre).

@Pontifex_es: «Preguem junts perquè les organitzacions de voluntariat i de promoció humana trobin persones que estiguin desitjoses de comprometre's amb el bé comú i de buscar noves vies de col·laboració a nivell internacional» (1 de desembre).

@Pontifex_es: «Estem anomenats, tots junts, a construir una societat renovada i orientada a la llibertat, a la justícia i a la pau, perquè se superi tot tipus de desigualtat i discriminació de manera que cap persona pugui reduir a esclavitud a una altra» (2 de desembre).

Projecte de refugi climàtic per a persones sense llar

La Fundació Arrels Sant Ignasi ha iniciat una campanya amb l'objectiu de recaptar 10.000 euros que els permetin convertir el seu Centre Obert del carrer Panera de Lleida en un refugi climàtic durant els mesos d'estiu, per permetre que persones sense llar puguin refugiar-se de la calor.

Davant els increments constants de temperatura dels últims anys, accentuats pel canvi climàtic, Arrels considera que és necessari adaptar-se a la nova realitat i oferir un espai que proporcioni confort tèrmic a la població que no té un sostre on preservar-se de la calor. Per fer-ho possible, volen ampliar l'horari del Centre de Dia per a persones sense llar de 14 a 17 hores i també els caps

de setmana, de 13 a 17 hores, entre els mesos de juny i setembre.

Es pot col·laborar amb aquesta iniciativa d'Arrels fent donatius a través de la seva pàgina web www.arrelssantignasi.cat, o per Bizum al codi 33638.

Final de curs del voluntariat de gent gran de Càritas

Unes setanta-cinc persones provinents de les parròquies d'Alguaire, Alcarràs, Aitona, Artesa de Lleida, Maials i parròquies de Lleida ciutat van celebrar, el passat 17 de maig, el final

de curs del programa de Voluntariat-Gent gran i Sènior de Càritas a la Parròquia Montserrat. El matí festiu va començar amb una Eucaristia celebrada per Mn. Manel Mercadé i concelebrada pel claretià P. Josep Maria Vilarrubias. Seguidament, els membres de l'Associació de Veïns de la partida de Montserrat i participants del taller de memòria que es porta a terme en aquest àmbit havien preparat la sala on es va fer l'esmorzar i una actuació musical.

El bisbe Salvador i el delegat diocesà de Pastoral Caritativa i Social, Joan Carles Nicuesa, van visitar la trobada i van acompanyar una estona en la celebració.

Èxit de la segona edició d'«Eixampla la teva tenda»

Una trentena de persones han participat en la segona edició del curs «Deixa't trobat per Ell i eixampla la teva tenda», organitzat per la Delegació d'Apostolat Seglar i la UPA Pilar-Magdalena, que s'ha dut a terme durant tretze dijous a la Casa de l'Església-Acadèmia Mariana. Els bons resultats de l'avaluació positiva feta entre els participants han propiciat que els organitzadors ja estiguin treballant en la programació per al curs vinent de la tercera edició.

Mn. Eduard Salinas

REFLEXIONS

El do de la pau davant l'horror de la guerra

Pacem in Terris, del papa Joan XXIII, va néixer en un context històric de profunda crisi internacional: els conflictes a Algèria i al Congo del 1962, l'annexió de Nova Guinea a Indonèsia, les lluites a Laos, les noves matances a Algèria, una segona crisi al Congo, els contrastos entre els soviètics i les forces aliades de Berlín, que van desembocar en la forta tensió entre els Estats Units i la Unió Soviètica per la qüestió cubana, posant en perill la pau internacional... En els seus missatges radiofònics durant la II Guerra Mundial, Pius XII ja havia posat l'atenció en el tema de la pau tot destacant l'estreta relació que hi ha entre la pau i el recte ordre social.

Des de la seva publicació l'11 d'abril de 1963, l'encíclica de Joan XXIII va provocar un immens interès a causa de la importància de la qüestió tractada. Es pot dir que aquesta encíclica és considerada com l'anunci evangèlic de les condicions de la pau. Al document, el Sant Pare fa evident que la pau vol dir el desenvolupament global de cada home, de cada poble. No és ni l'absència de guerra, ni l'equilibri militar entre opinions oposades, sinó un treball coral que involucra tota la família humana en la realització d'un ordre social més just, fonamentat en quatre pilars: la veritat, la justícia, la solidaritat i la llibertat.

Des del punt de vista de la veritat, l'encíclica afirma que totes les comunitats polítiques són iguals en dignitat natural. D'aquí se segueix que cadascuna tingui dret a l'existència i al desenvolupament mateix. Pot passar que algunes nacions avantatgin altres en el grau de cultura, civilització, etc. Això, lluny de ser una causa lícita de dominació, constitueix més aviat una obligació per prestar més ajuda al progrés comú de tots els pobles.

Des del punt de vista de la justícia internacional, cada comunitat política té el deure de reconèixer i respectar els drets de les altres comunitats. Això implica que, així com en les relacions privades els homes no poden buscar els seus propis interessos a costa del dany a tercers, de la mateixa manera les comunitats polítiques no poden, sense incórrer en delictes, procurar-se un augment de riquesa que constitueixi injúria o repressió de les altres nacions.

Des del punt de vista de la solidaritat, en l'ordre internacional cal que les comunitats polítiques es moguin a l'onada del convenciment del bé comú particular, que no es pot separar del bé propi de tota la família humana. Aquesta és una de les principals novetats de l'encíclica perquè pressuposa l'existència del bé comú universal.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

12. ■ Dilluns (lit. hores: 2a set.) [2C 1,1-7 / SI 33 / Mt 5,1-12]. Tortosa: □ Santa M. Rosa Molas i Vallbé (1815-1876), religiosa de Reus, fund. Gnes. MdD de la Consolació, a Tortosa (CMC, 1858); sant Joan de Sahagún, prev. agustí; beata Iolanda (o Violant), rel. franciscana.

13. □ Dimarts [2C 1,18-22 / SI 118 / Mt 5,13-16]. Sant Antoni de Pàdua

(†1231), prev. franciscà i dr. de l'Església, nat a Lisboa, patró del ram de la construcció; sant Fandila, prev.

14. ■ Dimecres [2C 3,4-11 / SI 98 / Mt 5,17-19]. Sant Eliseu, profeta (s. IX aC); santa Digna, vg. i mr.

15. ■ Dijous [2C 3,15-4,1.3-6 / SI 84 / Mt 5,20-26]. Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament (Madrid, 1809-València, 1865), vg., fund. adora-

trius a Madrid; sant Bernard de Menton, rel.

16. □ Divendres [Dt 7,6-11 / SI 102 / 1Jo 4,7-16 / Mt 11,25-30]. Sagrat Cor de Jesús. Sant Quirze (Quirc, Quiri o Quir) i la seva mare Julita, màrtirs (s. IV); sant Ferriol, prevere i mr.; sant Ilpidi, mr.

17. □ Dissabte [Is 61,9-11 / SI 1S / Lc 2,41-51]. Cor Immaculat de la Be-

naurada Verge Maria. Sant Gregori Barbarigo, bisbe de Bèrgam i de Pàdua (s. XVIII); santa Emília Vialar, vg. i fund. (1856).

18. ■ Diumenge vinent, XI de durant l'any (lit. hores: 3a set.) [Ex 19,2-6a / SI 99 / Rm 5,6-11 / Mt 9,36-10,8]. Sants Marc i Marcel·lià, germans mrs. a Roma; santa Marina, vg. i mr.; sants Ciríac i Paula, vg., germans mrs.

El Cos i la Sang de Crist (A)

COMENTARI

«La meva carn és un veritable menjar»

En l'Eucaristia consagrem el pa i el vi. Pa i vi ja ens parlen de l'aliment de la nostra vida. Avui les lectures d'aquest dia del Corpus ens parlen sobretot de l'Eucaristia com aliment de la nostra vida: *Si no menges la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres*. Si volem tenir una vida cristiana plena ens cal menjar el Cos i la Sang de Crist. Ho ha dit clarament el Senyor: *Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna i jo el ressuscitaré el darrer dia*. La vida que ens dona el Senyor és per ara, mentre som en aquest món però és també garantia de la pròpia resurrecció. Sense l'Eucaristia és impossible viure com a cristians. Per això la missa del diumenge és molt més que una obligació; és la condició indispensable per a tenir una existència cristiana. Jesús recorda als jueus que valoraven molt el manà que Déu els havia donat al desert que el veritable aliment és l'Eucaristia: *Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre*. No hi ha comparació possible entre manà i Eucaristia. De fet ja a la primera lectura Moisès recorda aquest manà però diu: *Perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa, viu de tota paraula que surt de la boca de Déu*. Més enllà de l'aliment material hi ha un aliment molt superior, l'aliment de l'Eucaristia. I sant Pau a la segona lectura ens recorda la realitat de la presència de Crist en el pa i en el vi: *El calze de la benedicció no és potser comunió, amb la sang de Crist? El pa que partim, no és potser comunió amb el cos de Crist?* I com rebem el mateix Crist hem de viure en comunió amb Crist i amb els germans: *Tots nosaltres ni que siguem molts, formem un sol cos*. Ningú no pot dir que no pot portar una vida cristiana, que no pot seguir Jesús pel camí de la creu, quan tenim aquest aliment, que és el mateix Crist, que ens dona tota la força que necessitem, que ens dona una vida immortal. La nostra vida cristiana no pot ser ni raquítica ni malfaltissa.

▶ Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 8,2-3.14b-16a)

Moisés digué al poble: «Recorda't del camí que el Senyor t'ha fet fer pel desert des de fa quaranta anys per afligir-te, per provar-te, per conèixer els sentiments del teu cor i veure si observaries o no els seus manaments. T'afligí fent-te passar fam, però després t'alimentà amb el manà, que ni tu ni els teus pares no coneixíeu, perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Recorda't del Senyor, el teu Déu, que et va fer sortir de la terra d'Egipte, un lloc d'esclavatge; que t'ha fet passar per aquest desert immens i terrible, infestat de serps verinoses i d'escorpins, una terra eixuta, sense aigua, on per a tu va fer saltar un doll d'aigua de la roca dura, i t'hi alimentava amb el manà, que els teus pares no coneixien.»

▶ Salm responsorial (147)

R. *Glorifica el Senyor, Jerusalem.*

Glorifica el Senyor, Jerusalem, / Sió, canta lloances al teu Déu, / que assegura les teves portes / i beneeix dintre teu els teus fills. R.

Manté la pau al teu territori / i et sacia amb la flor del blat. / Envia ordres a la terra, / i la seva paraula corre de pressa, no es detura. R.

Anuncia les seves paraules als fills de Jacob, / als fills d'Israel, els seus decrets i decisions. / No ha obrat així amb cap altre poble, / no els ha fet conèixer les seves decisions. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 10,16-17)

Germans, el calze de la benedicció que nosaltres beneïm, no és, potser, comunió amb la sang de Crist? El pa que nosaltres partim, no és, potser, comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol. Per això tots nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem del mateix pa.

▶ Lectura de l'Evangelí segons sant Joan (Jn 6,51-58)

En aquell temps Jesús digué als jueus: «Jo soc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer, aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no menges la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

▶ Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 8,2-3.14b-16a)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Recuerda todo el camino que el Señor, tu Dios, te ha hecho recorrer estos cuarenta años por el desierto, para afligirte, para probarte y conocer lo que hay en tu corazón: si observas sus preceptos o no. Él te afligió, haciéndote pasar hambre, y después te alimentó con el maná, que tú no conocías ni conocieron tus padres, para hacerte reconocer que no solo de pan vive el hombre, sino que vive de todo cuanto sale de la boca de Dios.

No olvides al Señor, tu Dios, que te sacó de la tierra de Egipto, de la casa de esclavitud, que te hizo recorrer aquel desierto inmenso y terrible, con serpientes abrasadoras y alacranes, un sequeal sin una gota de agua, que sacó agua para ti de una roca de pedernal; que te alimentó en el desierto con un maná que no conocían tus padres.»

▶ Salmo responsorial (147)

R. *Glorifica al Señor, Jerusalén.*

Glorifica al Señor, Jerusalén; / alaba a tu Dios, Sión. / Que ha reforzado los cerrojos de tus puertas, / y ha bendecido a tus hijos dentro de ti. R.

Ha puesto paz en tus fronteras, / te sacia con flor de harina. / Él envía su mensaje a la tierra, / y su palabra corre veloz. R.

Anuncia su palabra a Jacob, / sus decretos y mandatos a Israel; / con ninguna nación obró así, / ni les dio a conocer sus mandatos. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 10,16-17)

Hermanos: El cáliz de la bendición que bendecimos, ¿no es comunión de la sangre de Cristo? Y el pan que partimos, ¿no es comunión del cuerpo de Cristo? Porque el pan es uno, nosotros, siendo muchos, formamos un solo cuerpo, pues todos comemos del mismo pan.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 6,51-58)

En aquel tiempo, dijo Jesús a los judíos: «Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne por la vida del mundo». Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede este darnos a comer su carne?».

Entonces Jesús les dijo: «En verdad, en verdad os digo: si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día. Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. Como el Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre, así del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Este es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre.»